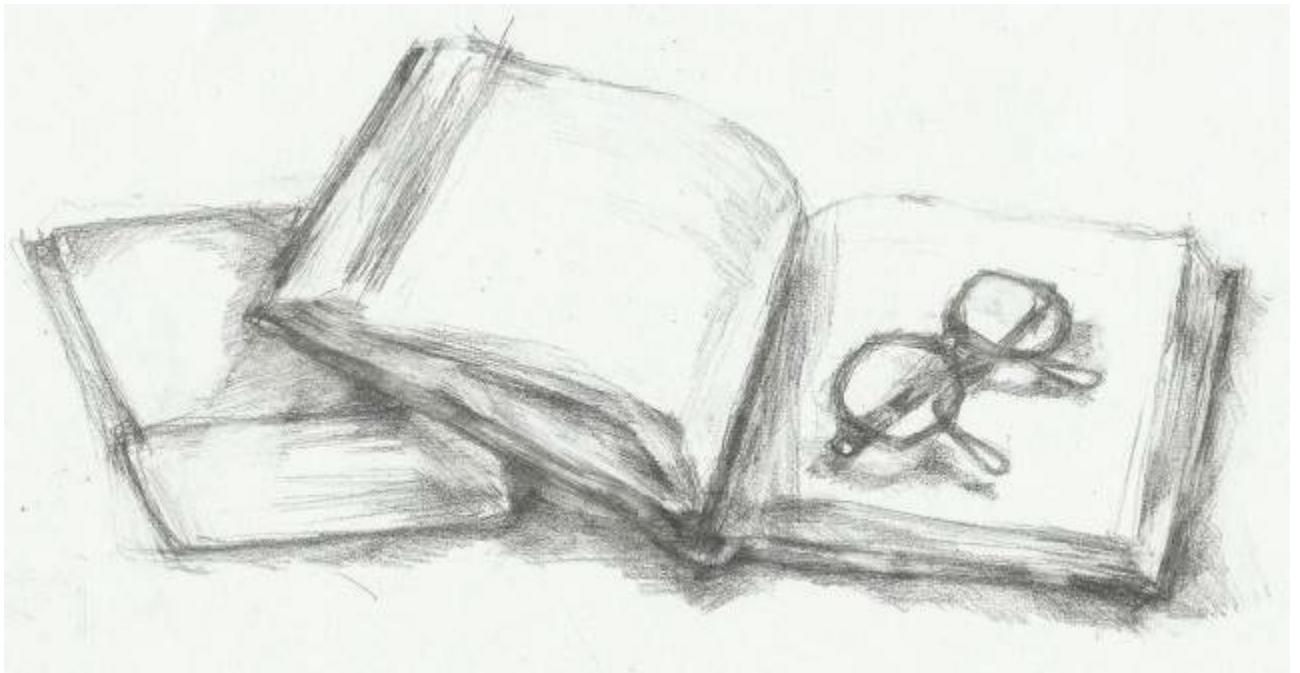

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ МИХАЙЛА АНДРІЙОВИЧА ЖОВТОБРЮХА

*Видання з книгозбірні Українського клубу
в Полтаві у фонді бібліотеки
імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха
ПНПУ імені В. Г. Короленка*

Дослідження, каталог

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ МИХАЙЛА АНДРІЙОВИЧА ЖОВТОБРЮХА

Видання з книгозбірні Українського клубу
в Полтаві у фонді бібліотеки
імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха
ПНПУ імені В. Г. Короленка

Дослідження, каталог

Полтава
2025

УДК 027.7
В42

Упорядники:

Світлана Тіткова, завідувач сектору абонементів наукової та навчальної відділу обслуговування науковою та навчальною літературою Бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Ірина Швидун, завідувач сектору рідкісних видань та неопублікованих документів відділу обслуговування науковою та навчальною літературою Бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Ірина Лесунова, завідувач відділу комплектування, наукового опрацювання документів та зберігання фонду Бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Рецензенти:

Олексій Гура, кандидат історичних наук, доцент кафедри історія України, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Валерій Скирда, кандидат історичних наук, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Літературний редактор:

Світлана Ленська, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

В42   **Видання з книгозбірні Українського клубу в Полтаві у фонді бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка : дослідження, каталог / упоряд.: Світлана Тіткова, Ірина Швидун, Ірина Лесунова. – Полтава, 2025. – 43 с.**

У праці висвітлено результати дослідницької роботи з фондом рідкісних видань та неопублікованих документів бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Книга розкриває цікаві подробиці історії формування фонду університетської книгозбірні, висвітлює таємниці видань, що надійшли з бібліотеки Українського клубу в Полтаві та стали справжніми перлинами бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха. Автори сподіваються, що ця книга стане у пригоді студентам, викладачам, краєзнавцям та всім, хто прагне заглибитися у цікаві історії книг.

УДК 027.7

Передмова

Історія України сповнена низкою буремних подій, які вплинули на культурну, просвітницьку, політичну та економічну сферу життя українського народу. В умовах російсько-української війни, коли ворог свідомо знищує промислові, цивільні та культурні об'єкти, особливої актуальності набуває проблема збереження унікальних джерел, де зафіксовані важливі історичні події та факти.

На початку ХХ століття імперська влада намагалася не допустити утворення національних культурно-просвітницьких осередків. Саме вони здійснювали організацію та проведення заходів, лекцій української інтелігенції, сприяли консолідації патріотичних настроїв, збереженню рідної мови та традицій. Так, у 1913 році в Полтаві було відкрито Український клуб, який проіснував близько п'яти років. Він мав досить велику бібліотеку, яку пізніше передали товариству «Просвіта» разом із частиною приміщень, де розташовувався сам клуб. Це сприяло збереженню та поповненню книгозбірень та фондів. Згодом фонд бібліотеки розміщувався на базі Полтавського історико-філологічного факультету (нині – Бібліотека імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха Полтавського національного університету імені В. Г. Короленка).

За результатами дослідження фонду рідкісних видань бібліотеки імені М.А. Жовтобрюха, було з'ясовано, що з фонду клубної книгозбірні до неї потрапило 49 книг, у яких вміщено 62 праці. Окремі примірники оформлені у конволюти – 9 видань, у яких налічується 22 праці. Також виявлено три примірники журналу «Основа» і 68 – «Кіевская старина» тощо.

Поштовхом до проведення дослідницької роботи стала випадково виявлена праця І. Курилова «Церковь Вознесения Господня въ Ромнѣ Полтавской Епархьи ко двухсотлѣтнего юбилея со времени разрѣшенья на постройку 16-го октября 1700 года». Книга розміщувалася серед

сторінок конволюту. Історія цього видання, його поява у фондах університетської бібліотеки спонукало дослідників до пошуку шляхів потрапляння аналогічних праць до фондів рідкісних видань.

У процесі вивчення цього фонду були з'ясовані подробиці надходження літератури Українського клубу до ПНПУ імені В.Г. Короленка. Результатом дослідження стало оформлення каталогу «Видання із книгозбірні Українського клубу в Полтаві у фонді бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка».

У книзі розкривається історія формування унікальної бібліотеки університету, який є одним із найстаріших освітніх закладів полтавського регіону.

Умовно книгу можна структурно розділити на кілька частин:

- історія Українського клубу в Полтаві та його бібліотеки;
- аналіз тематики праць, дослідження даних про видавництва та відомі друкарні, які функціонували той час в Україні. Надано інформаційні довідки про авторів книг та відомих полтавців. В процесі дослідження видань, студіювалися зшитки журналів із книгозбірні Українського клубу у Полтаві, що потрапили до бібліотеки університету. Проаналізовані печатки, штампи, написи, які свідчать про історію книг та щорічників;
- дослідження джерел формування та поповнення фонду університетської бібліотеки в умовах суспільно-політичних подій того часу;
- алфавітний покажчик книг, список періодичних видань за хронологічним принципом появи (журнали «Основа» та «Кіевская старина» з печатками «Полтавський український клуб»). Кожний представлений документ у виданні має книжковий паспорт, який оформлений згідно стандартів.

Зазначимо, що назви праць каталогу подаються мовою оригіналу із збереженням його орфографічних норм. Для унаочнення тексту, доказів

правильності висновків та тверджень авторами пропонуються фото штампів, печаток, позначок та провенієнції.

Джерельною базою для праці «Видання із книгозбірні Українського клубу в Полтаві у фонді бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка» стали каталоги, книжковий та журнальний фонд рідкісних видань та неопублікованих документів університетської бібліотеки. Під час дослідження були виявлені видання, які раніше не відображувалися у каталогах.

Опублікований каталог стане у нагоді науковцям, студентам та широкому колу користувачів, які цікавляться краєзнавчими дослідженнями.

Олексій Гура, кандидат історичних наук

Книги-мандрівники: історико-бібліографічні розвідки

Серед різноманітних напрямків наукової роботи співробітників бібліотек, особливе місце займають дослідження книжкового фонду книгозбірень. Знайдена під час краєзнавчих розвідок інформація слугує джерельною базою для написання статей, створення тематичних покажчиків, каталогів та інших видань, що сприяє популяризації книг та підняття іміджу бібліотек. Як відомо, у книжкових фондах завжди знайдеться цікава історія про окремі видання або навіть таємниця, що була схована серед сторінок. Особливим, невичерпним джерелом для дослідників вважаються рідкісні та цінні видання, які є гордістю та скарбом будь-якої бібліотеки світу.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка пишається унікальними фондами своєї бібліотеки, в якій поруч із найрізноманітнішими новітніми виданнями дбайливо зберігаються пам'ятки книжкової культури від першої половини XVIII до 30-х років XX ст., що знаходяться у виокремленому фонді рідкісних видань та неопублікованих документів. Ці унікальні книги є основним об'єктом досліджень для наукових співробітників бібліотеки, викладачів та краєзнавців. Тож початком однієї із краєзнавчих розвідок стала кропітка робота з оцифрування рідкісних та цінних видань, під час якої була розгадана таємниця одного із конвolutів, що вміщує праці І. Курилова [20]. Це спонукало продовжити процес вивчення інших книг, які, виявилось, були пов'язані спільною долею з попередньо згаданим виданням.

У процесі ретельної дослідницької роботи були розглянуті всі книги з фонду рідкісних видань університетської бібліотеки, які потрапили до фонду нашої книгозбірні із Українського клубу у Полтаві, який працював з

1913 по 1919 роки (Пустовіт, 2014, с. 56) разом із конволютом (що складається із праць І. Курилова). Дослідники пишуть, що «Український клуб діяв легально неповних п'ять років у далеко не найсприятливіших умовах. У грудні 1915 р. його було тимчасово закрито під надуманою причиною заснування на цих площах військового шпиталю, а в 1919 р. – зачинено остаточно після приходу більшовиків та денікінців» (Пустовіт, 2000, с. 118).

Клуб мав потужну бібліотеку, «яка вже на початку Української революції 1917–1921 рр. нараховувала понад 2 тис. томів» (Пустовіт, 2000, с. 59). Книгозбірня клубу «постійно поповнювалася як за рахунок купівлі (передплати) найрізноманітніших видань, так і з допомогою жертводавців» (Мокляк, Пустовіт, Супруненко, 2016, с. 17). У 1918 році частину приміщення Українського клубу було надано товариству «Просвіта» та передано книгозбірню, що сприяло її активному поповненню, і вже на початку 1920-х років бібліотека вважалася чи не найкращою у Полтаві (Пустовіт, 2014, с. 60). Проте політичне становище та економічні труднощі призвели «до передачі бібліотеки Полтавському історико-філологічному факультету, а згодом – до часткового розпорошення, що було досить типовим явищем того часу» (Мокляк, Пустовіт, Супруненко, 2016, с. 18).

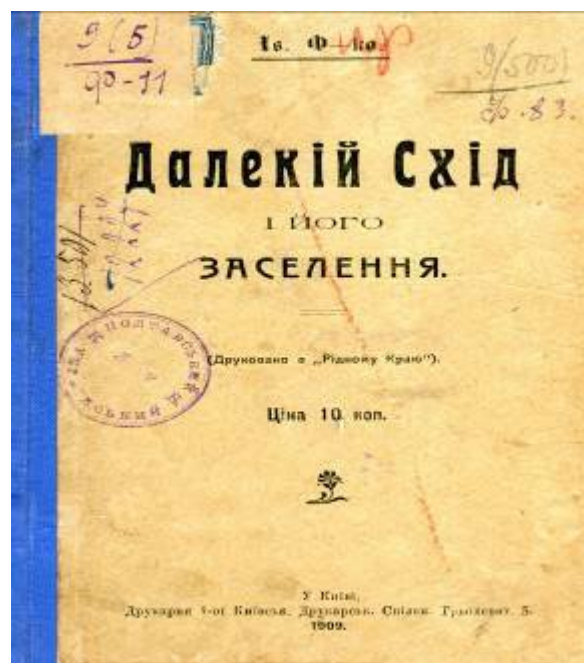
Треба зазначити, що історико-філологічний факультет на початку свого заснування, що відбулося 6 жовтня 1918 року (Андрієць, 1995, с. 107), працював, як самостійний навчальний заклад, і першою його адресою був будинок по вул. Стрітенська, 43 (там само, с. 109). Тож «викладачі та студенти факультету користувалися бібліотекою Українського клубу» (там само). У цьому ж будинку протягом 1913–1918 років знаходився Український клуб і товариство «Просвіта», також відомо, що «тут відбувалися перші заняття Українського народного університету (8 квітня 1918 р.)» (Пустовіт, 2014, с. 60). Відомий український археолог, етнограф В. М. Щербаківський, який збирав книги для Українського

університету, високо цінував бібліотечний фонд Українського клубу. Зокрема він зазначав: «...Коли додати до цього ще й українську бібліотеку, що була при Українському Клубі, то ми вже мали досить добру збірку українських книжок для університету» (Щербаківський, 1994, с. 10).

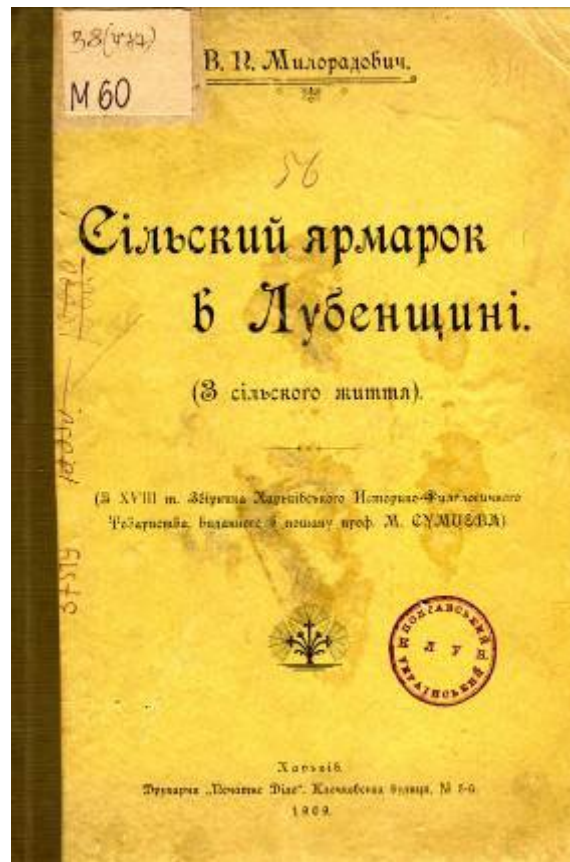
У процесі дослідження фонду рідкісних видань та неопублікованих документів бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка було виявлено 49 примірників, у яких 62 праця, які належали книгозбірні Українського клубу. Деякі з них оформлені у конволюти: їх налічується 9, в яких міститься 22 праці. Серед видань є праці видатних українських вчених, зокрема історика, археолога, археографа, етнографа, нумізмата та громадсько-політичного діяча В. Антоновича; літературознавця, історика, фольклориста і бібліографа В. Доманицького; літературознавця, мистецтвознавця, фольклориста та етнографа В. Горленка; фольклориста П. Демуцького; громадського діяча Т. Осадчого; громадсько-політичного діяча, економіста О. Мицюка.

Серед видань є твори відомих українських письменників, широко знаних у світі – І. Франка та О. Федьковича.

У фонді зберігаються декілька томів з посмертного видання творів Г. Данилевського. З усього переліку видань, що потрапили до університетської бібліотеки, заслуговують на окрему увагу праці наших краян, відомих полтавців. Це окремі томи з зібрання творів М. Гоголя та його деякі праці, переклад О. Грабина твору П. Беранже з французької мови, словник мовознавця, фольклориста, педагога, громадського діяча П. Житецького, також праці археолога й етнографа І. Зарецького, громадсько-політичного діяча В. Милорадовича, стаття фольклориста і публіциста Я. Демченка, етнографа В. Василенка, низка праць старости роменського Святодухівського собору І. Курилова.

Привертає увагу різноманітність та різноплановість тематики книг, що знаходилися у книгозбірні Українського клубу. Детальніше розглянемо праці, присвячені полтавському краю. Ці книги присвячені таким темам: господарсько-економічний огляд Кобеляцького повіту [5]; історико-статистичний опис міста, історія культових споруд у Ромнах [20]; археологічні знахідки на землях Полтавщини [18]; уривки з літопису Мгарського монастиря [22]; сільські ярмарки на Лубенщині [25]; особливості лісництва на пісках нашого краю [27], історія міст Полтавської губернії протягом XIX століття [35]; про німецькі колонії, що існували на Полтавщині у XIX столітті [35]; про вчених та письменників [36]; діяльність полтавської міліції [37] та гімназії [40]; подвірно-господарський перепис Полтавської губернії за 1910 рік [46] тощо.

Географія закладів, що друкували книги з Українського клубу, досить широка: на межі ХІХ – ХХ століть видавництва працювали у Києві, Львові, Полтаві, Ромнах, Кобеляках, Харкові, Одесі та Чернігові. На книгах зазначено назви відомих українських друкарень: Б. І. Брагілевського, Є. Фесенка, Г. Т. Корчак-Новицького, бр. Е. й Н. Дельберг, А. Лазаревського, електрично-літографічна І. А. Дохмана, М. П. Фріца, Г. Л. Фронцкевича, Ф. Шиндлера, С. А. Борисова, А. Давиденка, Б. Цюнона, К. Круглянського, «Т-во Печатнаго Дѣла» (бывшая Дохмана) (*Третья подворно-хозяйственная ...*, 1914); І. Ш. Гуревича; «Нотопечатня и друкарня И. И. Чоколова»; Н. Пигуренко; «Электрическая типографія Г. И. Маркевича» та друкарня Наукового Тов. імени Шевченка під орудою К. Беднарського; Акц. Общ. «Петръ Барскій въ Кіевѣ»; Друкарня Першої Київської Друкарської Спілки; «Типографія Губернскаго Правленія» тощо. До речі, треба зазначити, що видавець Г. І. Маркевич був одним із старшин Українського клубу в Полтаві (Пустовіт, 2014, с. 57).

Вивчаючи дані про роки видання книг, які потрапили до нашого університету із книгозбірні Українського клубу, можна чітко окреслити період їх друку – з 1862 по 1917 роки.

Треба зазначити, що невелика частина клубного книжкового фонду знаходиться у бібліотечному фонді нашого університету. А інша «частина з цих видань збереглася у збірках музеїв та обласної наукової бібліотеки» (Мокляк, Пустовіт, Супруненко, 2016, с. 18).

Крім книг до університетського фонду з клубу надійшли 68 примірників журналів «Кіевская старина» та 3 примірники журналу «Основа». Загалом 71 зшиток. Журнал «Основа» представлено зшитками: за 1861 рік і містить номери 11 і 12; за 1862 рік номери: 7, 8, 10, 11 та окремо виданий номер 10 того ж року. На деяких із цих видань є печатки та позначки, що засвідчують знаходження цих журналів перебували в

приватних колекціях, або в інших установах, окрім бібліотеки Українського клубу. Так, у журналі «Основа» за 1862 рік (№ 7, 8, 10, 11) є печатка «Полтавський Український клуб», екслібриси: «Бібліотека П. Д. Марковича въ Кіевѣ», «Алексѣй Ивановичъ Шуваловъ», а окремо виданий №10 за 1862 рік та № 11-12 за 1861 рік мають печатку – «Полтавський Український клуб» та екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго».

Печатка Клубу

Слід зазначити, що книги та журнали, які знаходяться у бібліотечному фонді нашого університету, є справжніми мандрівниками. Вони потрапляли до нашої книгозбірні у різний час з установ, приватних колекцій та від дарувальників.

Так, наприклад, у період з 1919 по 1921 роки «бібліотека одержує книги з різних ліквідованих і реорганізованих навчальних закладів: Полтавської Маріїнської жіночої гімназії, приватної гімназії Н. О. Старицької, Полтавського Петровського кадетського корпусу, Олександро-Миколаївської церковно-учительської школи, Полтавської вчительської семінарії та ін. На багатьох книгах збереглися написи (провенієнції)» (Орехова, 2011, с. 247).

У процесі дослідження фонду рідкісних видань були виявлені книги, які прийшли до нас із бібліотеки Учительського інституту, про що свідчать штампи цієї установи. Треба зазначити, що Учительський інститут є одним із найдавніших попередників нашого університету. Учительський інститут було відкрито у 1914 році. Про наявність бібліотеки у цьому закладі свідчать дописи науковців: «Незважаючи на нестатки, в інституті було обладнано природничо-історичний, фізичний та хімічний кабінети, спеціальне гімнастичне містечко, а також створено фундаментальну та студентську бібліотеку» (Лобурець, 1995, с. 111).

Процес формування сучасного фонду університетської книгозбірні тісно пов'язаний з реорганізацією навчальних установ, які були попередниками Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Як зазначають історики, що «Учительський інститут із трирічним терміном навчання розпочав свою діяльність 1 липня 1914 року» (Кравченко, Блоха, 2018, с. 95). 6 жовтня 1918 року відбулося відкриття Історико-філологічного факультету. «Однак діяльність заснованого в умовах Української революції Історико-філологічного факультету в Полтаві не влаштовувала більшовицьке керівництво» (там

само). Створення нової системи вищої освіти сприяло проведенню реформи, внаслідок якої «Полтавський учительський інститут реорганізовано в педагогічний протягом травня-липня 1919 р.» (Полтавський національний..., 2014, с. 15), а в кінці 1920 – на початку 1921 року його об'єднали з історико-філологічним факультетом.

Реорганізований заклад отримав назву «Полтавський Інститут народної освіти» (ІНО), а з часом, у 1930 році, цей вищий навчальний заклад було реорганізовано в Інститут соціального виховання. «У серпні 1933 року відбувається нова реорганізація – Полтавський інститут соціального виховання перетворюється на педагогічний інститут» (Кравченко, Блоха, 2018, с. 96). Під час німецько-фашистського окупаційного режиму інститут не працював, а у серпні – вересні 1946 року знову відновив свою діяльність.

Поступово формувався та поповнювався бібліотечний фонд навчального закладу – книги та періодичні видання надходили з різних установ. Але основою бібліотечного фонду нашого університету та книгозбірні Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського вважається велика книгозбірня знаного історика П. В. Голубовського. Відомий археолог, етнограф та один із старшин Українського клубу Вадим Щербаківський активно сприяв поповненню фонду Українського університету у Полтаві. Він пише, що «... у Відні я купив німецьких книжок, а у Львові українських аж три екземпляри «Записок Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка» від двадцятого тому до останнього... Потім пощастило придбати ще одну чудову бібліотеку Голубовського, професора Київського університету, яка мала 25000 томів підібраних книжок» (Щербаківський, 1994, с. 10). «В 1920 р. понад 12000 книг до бібліотеки факультету передало Полтавське товариство “Просвіта”» (Андрієвець, 1995, с. 109).

З історії формування бібліотечного фонду нашого університету відомим фактом є те, що «у рік заснування Інституту народної освіти (1921) були злиті книжкові фонди вчительського інституту та Полтавського історико-філологічного факультету Харківського університету...» (Орехова, 2011, с. 248). Про об'єднання навчальних закладів свідчать слова одного із дослідників, який пише про це так: «зрештою, у квітні 1921 р. історико-філологічний факультет припинив існування як окремий вуз і був об'єднаний з Полтавським педінститутом у складі Полтавського вищого інституту народної освіти» (Андрієць, 1995, с. 110).

Аналізуючи цю інформацію і продовжуючи розповідь про результати дослідження книг та періодичних видань, що надійшли до нашої бібліотеки з книгозбірні Українського клубу в Полтаві, зазначимо, що деякі книги мають цікаві історії. Переважна більшість цих видань має, крім печатки «Полтавський Український клуб» та штампу «Бібліотека Полтавського педінституту», штамп «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти».

Але знайшовся конволют із нижче наведеного каталогу, що складається із праці автора П. И. Правдина «Письма педагога и примѣрная смѣта расходовъ для учителей Среднихъ Учебныхъ Заведеній». Ця книга видана у Полтаві 1886 року в друкарні «Н. Пигуренка (въ Круглом переулкѣ, за Кадетск. Корпусомъ)». Книга має печатку «Полтавський Український клуб» та екслібрис «Библиотека В. И. Станиславскаго».

Друга книга конволюту «Полтавская гимназия 1808–1831 гг.» надруковано у 1907 році. Його упорядкував В. Л. Василевський, викладач Полтавської гімназії. На обкладинці зазначено, що це – «нарис за архівними даними». Як і перша праця конволюту, вона видана у Полтаві, але іншою друкарнею – «Электрическая типографія Г. И. Маркевича. Панскій рядъ». Цікавим фактом є те, що на титульній сторінці є підпис В. Василевського та напис автора, який неможливо прочитати. Коли дві названі праці об'єднували у конволют, то відрізали майже весь текст напису, але про його існування свідчать тільки частини літер, завдяки яким ми можемо стверджувати про те, що він існує. Порівнюючи почерк, чорнила підпису та частин літер тексту, можемо довести те, що вони написані одним автором – В. Василевським.

У результаті дослідницької роботи були відкриті досить цікаві факти та подробиці про рідкісні видання із бібліотеки нашого університету, що спонукало скласти каталог «Видання із книгозбірні

Українського клубу в Полтаві у фонді бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка», який, сподіваємося, стане у пригоді науковцям, викладачам, студентам, краєзнавцям.

СПИСОК ВИДАНЬ

З КНИГОЗБІРНІ УКРАЇНСЬКОГО КЛУБУ В ПОЛТАВІ

1. Антонович В. Польсько-українські відносини XVII ст. в сучасній польській призмі : з нагоди повісті Г. Сенкевича «Огнем і мечем» / переклав Володимир Гнатюк. Львів : Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка під зарядом К. Бондаревського, 1904. 66 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].
2. Беранже П. Писни / перевод А. Т. Грабина. Київ : Типографія Імператорскаго Университета Св. Владимира : Акц. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1905. 33 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].
3. Библиографическій указатель "Кіевской старины". За первое десятилетіе (1882–1891). Київ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. 108 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].
4. Быковъ Н. Ив. Ив. Манжура, украинскій этнографъ и поэтъ (1851–1893). Екатеринославъ : Типографія Губернскаго Земства, 1910. 25 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].
5. Василенко В. И. Хозяйственно-экономическій обзоръ Кобелякскаго уѣзда. Вып. 2 / издание Кобелякскаго Узѣдной Земской Управы. Кобеляки : Типографія Б. И. Брагилевскаго, 1895. 189 с. С диаграммами [печатка – «Полтавський Український клуб»].
6. Гаршин В. З війська : оповіданя. Львів : Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка, 1905. 131 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].
7. Гоголь Н. В. Сочиненія. Т. 7 / редакція Н. С. Тихоправова. Съ біографією Н. В. Гоголя, составленной В. И. Шенрокомъ, двумя

портретами Гоголя, гравированими на стали Ф. А. Брокгаузомъ въ Лейпцигѣ, двумя автографами и тремя собственноручными рисунками. Приложение къ журналу «Нива» на 1900 г. Изд. 15-е. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1900. 228 с.

[Конвюлют. До книги приплетено 2 видання:

Гоголь Н. В. Сочиненія. Т. 8 / редакція Н. С. Тихоправова. Съ біографією Н. В. Гоголя, составленной В. И. Шенрокомъ, двумя портретами Гоголя, гравированными на стали Ф. А. Брокгаузомъ въ Лейпцигѣ, двумя автографами и тремя собственноручными рисунками. Приложение къ журналу «Нива» на 1900 г. Изд. 15-е. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1900. 146 с.

Гоголь Н. В. Сочиненія. Т. 9 / редакція Н. С. Тихоправова. Съ біографією Н. В. Гоголя, составленной В. И. Шенрокомъ, двумя портретами Гоголя, гравированными на стали Ф. А. Брокгаузомъ въ Лейпцигѣ, двумя автографами и тремя собственноручными рисунками. Приложение къ журналу «Нива» на 1900 г. Изд. 15-е. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1900. 264 с.].

[штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти»,
печатка – «Полтавський Український клуб»].

8. Гоголь М. В. Тарас Бульба / пер. М. Уманця. Одесса : Типографія Е. И. Фесенка, 1910. 145 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

9. Гоголь М. В. Страшна помста. Полтава : Полтавська українська книгарня : Друкарня И. Ш. Гуревича, 1913. 55 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

10. Горленко В. П. Южнорусскіе очерки и портреты. Киевъ : Типографія Г. Л. Фронцкевича, 1898. 229 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

11. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 16. Изданіе 8-е, посметрное, съ портретомъ автора. Приложеніе къ журналу «Нива» на 1901 г. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 208 с.

Конволют. До книги приплетено 2 видання:

1. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 17. Изданіе 8-е, посметрное съ портретомъ автора. Приложеніе къ журналу «Нива» на 1901 г. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 190 с.

2. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 18. Изданіе 8-е, посметрное съ портретомъ автора. Приложеніе къ журналу «Нива» на 1901 г. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 134 с.].

[штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

12. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 22. Изданіе 8-е, посметрное. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 138 с.

Конволют. До книги приплетено 2 видання:

1. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 23. Изданіе 8-е, посметрное. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 208 с.

2. Данилевский Г. П. Сочиненія : в 24 т. Т. 24. Изданіе 8-е, посметрное. С.-Петербургъ : Изданіе А. Ф. Маркса, 1901. 164 с.].

[штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

13. Демущький П. Лира и ийи мотивы. Кыйивъ : Нотопечатня и друкарня И. И. Чоколова, 1903. 57 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

14. Демченко Я. Оклеветаніє Шевченка нѣкаторыми патріотами : изъ газеты «Кієвъ». Кієвъ : Типографія Акц. Общ. «Петръ Барскій въ Кієвъ», 1910. 16 с. [штамп – нерозбірливо, печатка – «Полтавський Український клуб»].

15. Доманицкий В. Про Буковину та життя буковинських українців. Київ : Друкарня Першої Київської Друкарської Спілки : Просвіта, 1910. 211 с.

Конволют. До книги приплетено видання:

Б. С. Праця та капітал / з польської мови переклад П. Є. Київ : Друкарня Першої Київської Друкарської Спілки : Просвіта, 1909. 68 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

16. Домонтович М. Самонавчатель до гри на кобзі або бандурі. Ч. 1. Одеса : Видавництво «Діло» : Друкарня Є. Фесенка, 1913. 49 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

17. Житецкій П. Словарь книжной малорусской рѣчи по рукописи 17 вѣка. Кієвъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1888. 104 с.

Конволют. До книги приплетено видання:

Словарь малорусской старины / составленный въ 1808 г. В. Я. Ломиковскимъ. Кієвъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1894. 36 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

18. Зарецкій И. А. Кладъ найденный при селѣ Малая-Перещепина Константиноградскаго уѣзда Полтавской губерніи. Полтава : Электрич. типографія Г. И. Маркевича, 1912. 28 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Зарецкий.pdf> [печатка – «Полтавський Український клуб»].

19. Кольцов А. В. Стихотворенія. 10-е изд. К. Т. Солдатенкова. Москва : Тип. В. О. Рихтеръ, 1889. 167 с. + III с. [штамп – «Библиотека В. И. Станиславского», «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

20. Куриловъ И. А. Историко-статистическое описаніе Роменскаго Свято-Духовскаго собора. Ромны : Типографія Бр. Э. и Н. Дельбергъ, 1887. 103 с.

Конволют. До книги приплетено 2 видання:

1. Куриловъ И. А. Церковь Вознесенія Господня въ г. Ромнѣ Полтавской Епархіи ко дню двухсотлѣтнего юбилея со времени разрѣшенія на постройку 16-го октября 1700 года. Ромны : Изданіе церковнаго старосты И. К. Бондаренко : Типографія Бр. Э. и Н. Дельбергъ, 1900. 26 с. Посвящается Гг. Вознесенскимъ прихожанамъ.

2. Куриловъ И. А. Роменская старина. Историческія, статистическія и бытовія записки о городѣ Ромнѣ и его обывателяхъ, отъ начала города до нашего времени : въ четырехъ частяхъ, съ прибавленіемъ историческаго и статистическаго описанія всехъ городскихъ церквей. составитель Иван Алекѣвичъ Куриловъ г. Ромень 1897 года Ромны : Типографія Б. Цюнсона, 1898. 345 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

21. Лазоревскій А. Опись Конотопской сотни 1711 года. Черниговъ : Изданіе А. Лазаревскаго : Типографія Губернскаго Правленія, 1892. 30 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

22. Лазаревскій А. Отрывки изъ леѣтописи Мгарскаго монастыря. 1682–1775. *Оттиск из "Киевской старины"*. [Б. м.] : [б. и.], [1889?]. С. 37–76. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

23. Матеріали для історії падення Запорозької Січі. [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. 14 с.

Конволют. До книги приплетено :

Въ гминномъ судѣ. [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. 27 с.

[печатка – «Полтавський Український клуб»].

24. Мѣстечко Борисполе въ XVII-мъ вѣкѣ. Акты меѣйкаго уряда 1612–1699 гг. / съ предисловіемъ А. В. Стороженка. Изд. журн. "Кіевская Старина". Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицькаго, 1892. 110 с. [печатка– «Полтавський Український клуб»].

25. Милорадович В. П. Сільський ярмарок в Лубенщині : з сільського життя (з XVIII т. Збірника Харківського Историко-Филологичного Товариства, виданного в пошану проф. М. Сумцова). Харків : Друкарня «Печатне Діло», 1909. 7 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Милорадович.pdf>. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

26. Михальчукъ К. П. Открытое письмо къ А. Н. Пыпину, по поводу его статей въ «Вѣстн. Евр.» о спорѣ между Южанами и Сѣверянами : къ історії отношеній къ Украинству представителей прогрессивной части русскаго образованнаго общества. Кіевъ : Типографія 1-й Кіевской Артели Печатнаго Дѣла, 1909. 79 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

27. Мицюк О. Про піски Полтавщини та їх задобрюванне. Виданне Ю. Ю. Соколовського. Полтава : Друкарня Ф. Шіндлера, 1908. 32 с. : 14 мал. і 1 карта. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

28. Мордовцев Д. Политическія движенія русскаго народа : историческія монографіи. Т. 1. С-Петербургъ : Изданіе книгопродавца С. В. Звонарева, 1871. 416 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

29. Мордовцев Д. Политическія движенія русскаго народа : историческія монографіи. Т. 2. С-Петербургъ : Изданіе книгопродавца С. В. Звонарева, 1871. 476 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

30. Наказы малороссійскимъ депутатамъ 1767 года и акты о выборахъ депутатовъ въ комиссію сочиненія уложенія. [Б. м.] : [б. и.], [б. г.]. 312 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

31. Осадчій Т. Українське селянство та його історична доля : історично-статистична розвідка. Київ : Друкарня 2-ї Артїлі, 1912. 32 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

32. Павловскій И. Фр. Къ исторіи Малороссіи во время генераль-губернаторства кн. Н. Г. Репнина : очерки, матеріалы и переписка : по архивнымъ даннымъ. Полтава : Электрично-литогр. И. А. Дохмана, 1905. 112 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Павловский9.pdf>. Оттиск из 1 вып. трудов Полтавской Ученой Архивной Коммисіи. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

33. Павловскій И. Ф. Немецкія колоніи въ Полтавской губерніи въ XIX ст. (1808–1867) : по архивнымъ даннымъ. (Оттискъ съ 10-го выпуска трудовъ Полтавской Ученой Архивной Коммисіи). Полтава : Электрическая типографія Г. И. Маркевича, 1913. 121 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

34. Павловскій И. Ф. О мнимой агитаціи въ южной Руси и объявленіе важныхъ тайнъ въ первой половинѣ XIX ст. Полтава : Электрическая типографія Г. И. Маркевича, 1912. 24 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Павловский7.pdf>. Оттискъ изъ выпуска 9-го

Трудовъ Полтавской Ученой Архивной Комиссіи. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

35. Павловскій И. Ф. Описаніе городовъ Полтавской губерніи и ихъ окрестностей 1810 года : архивный материалъ. Полтава : Электрическая типографія Г. И. Маркевича, 1917. 83 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Павловский1.pdf>. Отдельный оттискъ изъ XV выпуска трудовъ Полтавской Ученой Архивной Комиссіи [печатка – «Полтавський Український клуб»].

36. Павловскій И. Ф. Первое дополненіе къ краткому біографическому словарю ученыхъ и писателей Полтавской губерніи съ половины XVIII вѣка / Изданіе Полтавской ученой Архивной Комиссіи. Полтава : Т-во Печатнаго Дѣла, 1913. 85 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

37. Павловскій И. Ф. Полтавская милиція въ 1806–7 году. Полтава : Электрическая типографія Г. И. Маркевича, 1916. 12 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Павловский10.pdf>. Отдельный оттискъ изъ XIV выпуска трудовъ Полтавской Ученой Архивной Комиссіи [печатка – «Полтавський Український клуб»].

38. Перекрестов О. Промінь. Перший Український Календарь на 1907 рік (простий 365 днів). Київ : Початок : Друкарня И. И. Чоколова, 1906. 58 с.

Конволют. До книги приплетено видання:

Перекрестов О. Промінь. Перший Український Календарь на 1908 рік (високосний 366 днів). Київ : Початок : Друкарня К. Круглянського, 1907. 57 с.] [печатка – «Полтавський Український клуб»].

39. Петров Н. И. Коллекціи древнихъ предметовъ и монеть, пожертвованныя Церковно-археологическому музею при Кіевской

духовной академії почетомъ членомъ Церковно-археологическаго Общества при сей Академії, дѣйствительнымъ статскимъ совѣтникомъ Н. А. Леопардовым. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1895. 82 с. [печатка – «Полтавського Українського клубу»].

40. Правдинъ П. И. Письма педагога и примѣрная смѣта расходовъ для учителей среднихъ учебныхъ заведеній. Полтава : Типографія Н. Пигуренко, 1886. 118 с.

Конволют. До книги приплетено видання:

Полтавская гимназія 1808–1831 г. (Очерки по архивнымъ даннымъ) / составилъ В. Л. Василевскій. Полтава : Типографія Г. И. Маркевича, 1907. 120 с.] [печатка – «Полтавський Український клуб» та екслібрис – «Бібліотека В. И. Станіславскаго»].

41. Прыжов И. Нищіе на Святой Руси : матеріалы для исторіи. общественнаго и народнаго быта въ Россіи. Москва : Типографія. М. И. Смирновой, 1862. 139 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

42. Русскіе тракты въ концѣ XVII и началѣ XVIII вѣковъ и нѣкоторыя данныя о Днѣпрѣ: изъ атласа конца прошлаго столѣтія, рефераты Д. Ч. А. А. Русова. Кіевъ : Типографія М. П. Фрица, 1876. 150 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

43. Сводный сборникъ по статистическому описанію Полтавской губерніи въ 1882–1889 годахъ. Вип. 1 / предисловіе А. Русовъ. Полтава : Типо-литографія И. А. Дохмана, 1900. 279 с. : карти [печатка – «Полтавський Український клуб»].

44. Сеньобо Ш. Міжнародні революційні партії в XIX ст. (1815–1896). Львів : НТШ під зарядом К. Беднарського, 1903. 67 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

45. Словарь живаго народнаго, письменнаго и актоваго языка русских южанъ Россійской и Австо-Венгерской имперіи = Словникъ живої народнеї, письменної і актової мови руськихъ югівцанъ Россійської і Австрійсько-Венгерської цесарії / составилъ Ф. Пискуновъ. 2-е изд., исправл. и значительно дополненное. Кіевъ : Типографія Е. Я. Федорова, 1882. 304 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

46. Третья подворно-хозяйственная земская перепись въ Полтавской губерніи 1910 года: характеристика хозяйствъ въ средних и относительныхъ величинахъ: сводъ по губерніи / Статистическое бюро Полтавскаго губернскаго земства. Полтава : Т-во Печатнаго Дѣла (Тип. бывш. Дохмана), 1914. 333 с. : табл. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

47. Федькович О. Повісті. З переднім словом про галицьке-руське письменство М. Драгоманова. Кіевъ : Типографія. М. П. Фрица, 1876. 95 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

48. Ф-ко [Франко] Ів. Далекій Схід і його заселення. Київ : Друкарня 1-ої Київськ. Друкарськ. Спілки, 1909. 22 с. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

49. Чехов А. П. Жарти : Ведмідь ; Сватання ; Калхас. Трагик з примусу : Весілля ; Юбилей ; Лихо од тютюну / пер.: В. Дубровского, П. Коваленка, Л. Пахаревського, Н. Трикулевської. Київ : Друкарня С. А. Борисова, 1907. 106 с. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ОСНОВА

Основа : южно-русскій литературно-ученый вѣстникъ: Ноябрь, декабрь. С.-Петербургъ : Титографія П. А. Кулиша, 1861. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Основа : южно-русскій литературно-ученый вѣстникъ. Липець, серпень, жовтень, листопадъ. 1862. С.-Петербургъ : Титографія П. А. Кулиша и Тиблена и К*, 1862. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібриси – «Алексѣй Ивановичъ Шуваловъ», «Библіотека П. Д. Марковича въ Кіевѣ»].

Основа : южно-русскій литературно-ученый вѣстникъ. Жовтень. 1862. С.-Петербургъ : Титографія П.А. Кулиша и Тиблена и К*, 1862. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Библіотека В. И. Станиславскаго»].

КІЕВСКАЯ СТАРИНА

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ первый. Т. IV: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1882. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», екслібрис – «Библіотека В. И. Станиславскаго», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ второй. Т. V: Январь, февраль, март, апрѣль. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1883. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ второй. Т. VI: Май, іюнь, іюль, августъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1883. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ второй. Т. VII: Сентябрь-октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1883. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ третій. Т. VIII: Январь, февраль, мартъ, апрѣль. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1884. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ третій. Т. IX: Май, іюнь, іюль, августъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1884. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ третій. Т. X: Сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1884. [штамп – «Книгозбірня Полтавського Інституту Народної Освіти», печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четвертый. Т. XII: Май, іюнь, іюль, августъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1885. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четвертый. Т. XIII: Сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1885. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ шестой. Т. XVIII. Май, іюнь-іюль, августъ. Кіевъ : Тип. А. Давиденко, аренд. Л. Штамомъ, 1887. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ шестой. Т. XIX: Сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Тип. А. Давиденко, аренд. Л. Штамомъ, 1887. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ седьмой. Т. XXI: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1888. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ седьмой. Т. XXIII: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1888. [печатка – «Полтавський Український клуб», екслібрис – «Бібліотека В. И. Станиславскаго»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ восьмой. Т. XXV: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1889. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ восьмой. Т. XXVI: Іюль, август, сентябрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1889. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ девятый. Т. XXVIII: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1890. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ девятый. Т. XXIX: Апрель, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1890. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ девятый. Т. XXIX: Апрель, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1890. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ [десятый]. Т. XXXII: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1891. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ десятый. Т. XXXIII: Апрель, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1891. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ десятый. Т. XXXV. Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1891. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ одиннадцатый. Т. XXXVI: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1892. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ одиннадцатый. Т. XXXVIII: Июль, август, сентябрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1892. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двѣнадцатый. Т. XL: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Киевская старина : ежемѣсячный исторический журнал. Годъ двѣнадцатый. Т. XLI: [Апрѣль, май, іюнь]. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Киевская старина : ежемѣсячный исторический журнал. Годъ двѣнадцатый. Т. XLII: іюль, августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ тринадцатый. Т. XLIV: [Январь, февраль, мартъ]. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1894. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина: ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ тринадцатый. Т. XLV: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1894. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ тринадцатый. Т. XLVI: [Іюль, августъ, сентябрь]. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1894. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ тринадцатый. Т. XLVII: [Октябрь, ноябрь, декабрь]. Кіевъ : Типографія

Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1894. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четырнадцатый. Т. XLVIII: [Январь, февраль, мартъ]. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1895. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четырнадцатый. Т. XLIX: [Апрѣль, май, іюнь]. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1895. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четырнадцатый. Т. L: Июль, августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1895. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ четырнадцатый. Т. LI: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1895. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ пятнадцатый. Т. LII: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1896. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ пятнадцатый. Т. LIII: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1896. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ пятнадцатый. Т. LIV: Июль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія

Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1896. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ пятнадцатый. Т. LV. Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1896. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ шеснадцатый. Т. LVIII: Июль и августъ, [сентябрь]. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1897. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ шестнадцатый. Т. LIX: Октябрь, [ноябрь, декабрь]. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1897. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Год семнадцатый. Т. LX: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1898. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ семнадцатый. Т. LXI: [Апрѣль, май, Іюнь]. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1898. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ семнадцатый. Т. LXII: Июль-августъ, [сентябрь]. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1898. [печатка – «Полтавський Український клуб»]

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ семнадцатый. Т. LXIII: Октябрь, [ноябрь, декабрь]. Кіевъ : Иператорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1898. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ восемнадцатый. Т. LXVII: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1899. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ девятнадцатый. Т. LXVIII: Январь, февраль, мартъ.. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1900. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ девятнадцатый. Т. LXIX: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1900. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцатый. Т. LXXII: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типо-литографія Императорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1901. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцатый. Т. LXXIII: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типо-литографія Иператорскаго Университета Св. Владиміра Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1901. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцатый. Т. LXXIV: Іюль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія

Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1901. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцатый. Т. LXXV: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1901. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать первый. Т. LXXVI: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1902. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать первый. Т. LXXIX: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. Общ. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1902. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать первый. Т. LXXVIII. Июль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра Акц. Общ. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1902. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать второй. Т. LXXX: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. Общ. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1903. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать второй. Т. LXXXI: Апрѣль, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1903. [печать – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать второй. Т. LXXXII: Июль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1903. [печатка – «Полтавський Український клуб»]

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать третій. Т. LXXXIV: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1904. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать третій. Т. LXXXV: Апрель, май, июнь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1904. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать третій. Т. LXXXV. Апрель, май, июнь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. Общ. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1904. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать третій. Т. LXXXVI: Июль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. О-ва Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1904. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать третій. Т. LXXVII: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акц. Общ. Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1904. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать четвертый. Т. LXXXVIII: Январь, февраль, мартъ. Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра Акціон. О-ва печ.

и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1905. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать четвертый. Т. LXXXIX: Апрель, май, іюнь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акціон. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1905. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать четвертый. Т. XC. Іюль-августъ, сентябрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акціон. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1905. [печатка – «Полтавський Український клуб»]

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать четвертый. Т. XCI: Октябрь, ноябрь, декабрь. Кіевъ : Типографія Иператорскаго Университета св. Владиміра Акціон. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1905. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать пятый. Т. XCII: Январь, февраль, мартъ-апрѣль. Кіевъ : Типо-литографія Т-ва Н. А. Гирич, 1906. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Кіевская старина : ежемѣсячный историческій журналъ. Годъ двадцать пятый. Т. XCIV: Сентябрь, октябрь, ноябрь-декабрь. Кіевъ : Типо-литографія Т-ва «Просвѣщеніе», 1906. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Андрієць В. Історико-філологічний факультет у Полтаві. *Виявлення та дослідження пам'яток національно-визвольних змагань українського народу на Полтавщині (1917–1920 рр.)* : матеріали конф. (Полтава, 25 трав. 1995 р.) / ред. О. О. Нестуля ; Полтав. краєзнавчий музей, Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1995. С. 106–110.
- Кравченко П., Блоха Я. Історія та сучасне освітньо-наукове середовище історичного факультету ПНПУ імені В. Г. Короленка. *Рідний край* : альманах Полтав. держ. пед. ун-ту / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2018. № 2 (39). С. 95–106. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/11168>
- Лобурець В. Попередники Полтавського інституту народної освіти. *Виявлення та дослідження пам'яток національно-визвольних змагань українського народу на Полтавщині (1917–1920 рр.)* : матеріали конф. (Полтава, 25 трав. 1995 р.) / ред. О. О. Нестуля ; Полтав. краєзнавчий музей, Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1995. С. 110–113.
- Мокляк В., Пустовіт Т., Супруненко О. Будинок Українського клубу в Полтаві: пам'ятка історії доби національного відродження та Української революції / ЦП НАН України і УТОПіК, ДАПО, Полтав. краєзнавчий музей імені В. Кричевського. Полтава : АСМІ, 2016. 48 с.
- Орехова В. Перлини книжкового фонду бібліотеки Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. *Рідний край* : альманах Полтав. держ. пед. ун-ту. Полтава, 2011.

<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/1734>

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка – 100 років на освітньому олімпі : історичне ювілейне видання / ред. кол.: М. І. Степаненко (голова) [та ін.]. Київ : Логос Україна, 2014. 160 с. : кольор. фото. До 100-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Пустовіт Т. Український клуб у Полтаві. *Пам'ятки України*. 2014. № 8. С. 56–63.

Пустовіт Т. Український клуб у Полтаві(1913–1918): відкриття та напрямки діяльності. *Археологічний літопис Лівобережної України*. 2000. № 1/2. С. 114–120.

Третья подворно-хозяйственная земская перепись въ Полтавской губерніи 1910 года: характеристика хозяйствъ въ среднихъ и относительныхъ величинахъ: сводъ по губерніи / Статистическое бюро Полтавскаго губернскаго земства. Полтава : Т-во Печатнаго Дѣла (Тип. бывшая Дохмана), 1914. 333 с. : табл. [печатка – «Полтавський Український клуб»].

Щербаківський В. М. Український університет у Полтаві : спогади / передм. О. В. Супруненко ; комент.: В. В. Коротенко, О. Б. Супруненко ; Центр охорони та досліджень пам'яток археології Управління культури Полтав. облдержадміністрації, Держ. архів Полтавської області. Полтава, 1994. 40 с.

ЗМІСТ

Передмова	3
Книги-мандрівники:	
історико-бібліографічні розвідки	6
Список видань з книгозбірні	
Українського клубу в Полтаві	18
Список використаних джерел	40

Наукове видання

**Видання з книгозбірні Українського клубу в Полтаві у фонді
бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха**

ПНПУ імені В. Г. Короленка:

дослідження, каталог

Упорядники: Світлана Тіткова, Ірина Швидун, Ірина Лесунова

Передмова: Олексій Гура

Літературний редактор: Світлана Ленська